

Minősbiztosítás, minőségirányítás, külső szervek szakfelügyeleti ellenőrzése¹

Forgács Zoltán

I.

Minősbiztosítás, minőségirányítás

A minőség fogalma

A minőség, mint hétköznapi fogalom már régóta él a köztudatban, mint olyan valami, amellyel a minket körülvevő világ dolgai rendelkeznek. A fogalom konkrét meghatározása más-más értelmű, aszerint, hogy milyen megközelítésben történik;

- filozófiailag: a dolgok *lényegét jellemző* tulajdonságok összessége,
- műszakilag: valamely termék, vagy szolgáltatás olyan *speciális* tulajdonságainak összessége, amelyek alkalmassá teszik meghatározott *szükségletek kielégítésére*, rendeltetésének megfelelően,
- műszaki-gazdasági megközelítésben: a minőség valamely terméknek, vagy szolgáltatásnak az a tulajdonsága, hogy meghatározott, és *elvárt követelményeket* képes kielégíteni,
- marketing értelmezésben: a minőség, valamely termék vagy szolgáltatás olyan tulajdonságainak és jellemzőinek összessége, amelyek azt alkalmassá teszik meghatározott vagy rejtett *igények* kielégítésére.

A minőség ennek megfelelően négy összetevőre bontható:

- az előírásoknak való megfelelés,
- a használatra való alkalmasság,
- a megbízó vevő által meghatározott konkrét igényeknek való megfelelés,
- ismeretlen vevő várható (feltételezett) igényeinek való megfelelés.

A megfelelő minőség elérésének folyamata:

- a minőségi szint meghatározása,

- a kitűzött szint alkalmasságának értékelése,
- beavatkozás, módosítás (ha a minőségi szintek nem teljesülnek),
- tervezés (a minőségi szintek emelése érdekében),
- minősbiztosítás: a minőségügyi rendszer olyan tevékenysége, amellyel bizalmat kelt arra, hogy a termék (szolgáltatás) teljesíti a minőségi követelményeket,
- minőségirányítás: a vezetés olyan irányító tevékenysége, amely meghatározza a minőségpolitikát, a minőségre vonatkozó célokat, feladatköröket, és biztosítja ezek végrehajtásának eszközeit (kiépíti a minőségügyi rendszert),
- minőségfelügyelet: a folyamatok, feltételek, termékek, szolgáltatások állapotának folyamatos figyelése és igazoló ellenőrzése, a feljegyzések ellenőrzése és az előírásokkal való összehasonlítása, a minőségi követelmények kielégítése végett,
- vizsgálat: valamely termék, eljárás, szolgáltatás jellemzőinek meghatározott eljárással történő megállapítására irányuló műszaki tevékenység,
- teljes körű minőségirányítás (TQM): a szervezet tevékenységének a hosszú távú piaci sikerek elérése céljából kialakított olyan irányítási rendszere, amelynek középpontjában a minőség áll, és amely a szervezet összes tagjának részvételén alapul.

A minőségirányítás módja

Bármilyen termék előállítására vagy szolgáltatás nyújtására alkalmazható irányítási rendszer kialakításának, bevezetésének, működtetésének és folyamatos fejlesztésének általános szabályait *szabvány* rögzíti. A minőségirányításra vonatkozóan a Nemzetközi Szabványügyi Szervezet² (ISO – International Organization

¹ Az MFTTT Szombathelyi Területi Csoportja és a Vas Megyei Mérnöki Kamara által 2010. június 17-én szervezett Földmérő Napon elhangzott előadás szerkesztett változata

² A szervezetnek Magyarország is tagja

for Standardization) létrehozta, és kiadta az ISO 9001 jelű szabványt. Ebben a nemzetközi szabványban meghatározott minden követelmény általános, azzal a céllal, hogy minden szervezetre alkalmazható legyen, annak típusától, méretéről és az általuk előállított termékfajtáktól függetlenül. A szabványt folyamatosan fejlesztik. Jelenleg az ISO 9001:2009. jelű változat van érvényben. A szabványt a szervezet tagországai a gyakorlati alkalmazás céljára honosítják. A jelenleg érvényes magyarországi változat pontos megjelölése: MSZ EN ISO 9001:2009.

A szabvány egy szakmai ajánlás, melynek alkalmazása nem kötelező. Meghatározott szakterületen azonban jogszabály előírhatja valamely szabvány kötelező alkalmazását. A földmérési és térképészeti tevékenységről szóló 1996. évi LXXVI. törvény (a továbbiakban: Fttv.) végrehajtására kiadott 16/1997. (III. 5.) számú FM rendelet (a továbbiakban: vhr.) 31. §-a előírja, hogy

- az állami alapadat előállításánál a minőségi követelmények kielégítése céljából a minőségbiztosításra vonatkozó szabványoknak megfelelő minőségbiztosítási rendszert kell alkalmazni;
- az állami alapadat minőségbiztosításáért – az előkészítéstől az állami átvételi vizsgálatra történő átadásig – a felmérő felelős. Az előírások betartását az illetékes megyei földhivatal, illetve a FÖMI bármikor ellenőrizheti;
- az állami átvételi vizsgálat az állami alapadatok minőségét ellenőrző és tanúsító hatósági eljárás. Az állami átvételi eljárás szabályait szabvány, illetve szakmai szabályzat tartalmazza;
- a földhivatal a minőségügyi szabványokban meghatározott követelményeknek megfelelő minőségbiztosítási rendszer alkalmazásával köteles gondoskodni arról, hogy az állami alapadatok minősége az időközi változások átvezetése során ne változzon;
- az alaptérkép állami alapadat tartalmában változást eredményező munkák esetében a minőségügyi követelmények betartását az átvételi vizsgálat és záradékolás során a földhivatal ellenőrzi.

A minőségbiztosításra vonatkozó szabványoknak megfelelő minőségbiztosítási rendszer kialakításáig – a rendeletben foglaltak értelemszerű alkalmazásával – a szakmai szabályzatokban meghatározott minőségi követelményeket kell betartani. Az állami alapadatok előállítására vonatkozó minőségi követelményeket a DAT szabvány, illetve a szabványra épülő DAT szabályzatok, az állami alapadatok felhasználásával végzett sajátos célú földmérési és térképészeti tevékenységre vonatkozó minőségi követelményeket pedig – az E2 Szabályzat helyébe lépett – 46/2010. (IV. 27.) FVM rendelet tartalmazza.

A minőségbiztosítási, minőségirányítási rendszer kialakításának, bevezetésének és működtetésének folyamata

Valamely terméket előállító vagy szolgáltatást nyújtó szervezet minőségbiztosítási, minőségirányítási rendszerének alapja a vezetőség minőség iránti *elkötelezettsége*, melyet a „minőségpolitika” elnevezésű dokumentumban kell kinyilvánítani. A szervezet a minőségbiztosítási, minőségirányítási rendszer létrehozására vonatkozó döntést követően saját szervezeti keretein belül vagy külső szakértő cég bevonásával áttekinti a tevékenységi körébe tartozó folyamatokat, meghatározza az elérni (biztosítani) kívánt minőségi követelményeket, kialakítja a folyamatba épített ellenőrzések rendszerét, és a vonatkozó szabvány követelményeinek megfelelő dokumentumokba foglalja azokat. A minőségirányítási rendszer alapidokumentuma a minőségirányítási kézikönyv, az eljárások általános leírása a minőségirányítási szabvány követelményeinek megfelelően, a szervezetnél végzett konkrét munkafolyamatokra vonatkozó munkautasítások és a bizonylati album. A rendszer bevezetését a dokumentum-csomag kiadása és a szervezeten belüli kötelező alkalmazásának elrendelése jelenti.

A bevezetett irányítási rendszer megfelelő működését meghatározott gyakoriságú belső ellenőrzések (auditok) keretében kell ellenőrizni, és az auditok megfelelően dokumentált megállapításait úgynevezett vezetőségi átvizsgálás keretében kell értékelni. A vezetőségi

átvizsgálás célja az irányítási rendszer megfelelő működésének megállapítása és dokumentált kinyilvánítása, a feltárt hibák és hiányosságok kijavítására, illetve pótlására vonatkozó intézkedések kiadása, a hibák jövőbeni bekövetkezésének megakadályozására irányuló javító, megelőző intézkedések megtétele, valamint a rendszer folyamatos fejlesztése.

A szervezet által kialakított irányítási rendszer szabványnak való megfelelést, valamint a rendszer megfelelő működtetését arra akkreditált független szervezet tanúsíthatja. A tanúsítási folyamat során a tanúsító szervezet által tartott külső audit keretében átvizsgálják az irányítási rendszer szabványkövetelményeknek megfelelő kialakítását, és a szervezetnél történő megfelelő működését. A szabványtól való esetleges eltérések megszüntetését kötelezően előírják. A kialakított, és bevezetett irányítási rendszer szabványnak való megfeleléséről tanúsítványt adnak ki, melynek érvényességi ideje 3 év. A tanúsítvány érvényességi idején belül a független tanúsító szerv meghatározott gyakorisággal tartott úgynevezett felügyeleti audit keretében ellenőrzi a megfelelő működés folyamatosságát, ide értve vonatkozó jogszabályok és szabványok időközi változásának megfelelő követését is. A tanúsítási időszak lejártakor a tanúsítvány érvényessége úgynevezett újratanúsítási eljárás keretében meghosszabbítható.

A tanúsító szervezet az általa tartott külső auditok keretében azt ellenőrzi, hogy a kialakított irányítási rendszer, és annak a gyakorlatban történő működtetése a vonatkozó szabványoknak megfelel-e, míg a tanúsított szervezet által tartott belső audit feladata annak ellenőrzése, hogy a működtetés, az egyes konkrét munkafolyamatok, a létrehozott és tanúsított, a konkrét szervezetre vonatkozóan „testreszabott” irányítási rendszernek megfelelnek-e.

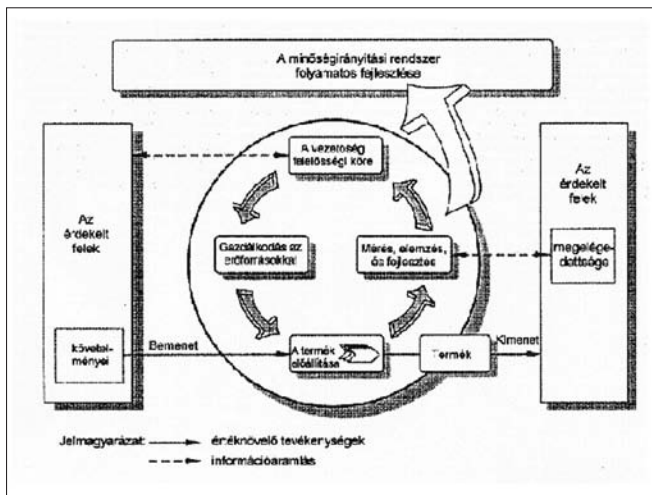
Az irányítási rendszerről független, akkreditált szervezet által kiadott tanúsítvány azt dokumentálja, hogy a szervezetnél kialakított irányítási rendszer és az egyes munkafolyamatok a vonatkozó jogszabályi és szabvány követelményeknek megfelelnek, de nem garantálja azt, hogy minden egyes konkrét termék, illetve szolgáltatás

hibátlan lesz. A tanúsítvány a tanúsított a szervezetnek azt biztosítja, hogy a terméket megvásárló vevő illetve a szolgáltatást igénybe vevő ügyféltől elvárható a követelményeknek megfelelő minőség iránti bizalom. A tanúsítvány tehát a bizalom megelőlegezésének záloga. Jelentősebb szerződéses kapcsolat létrehozásához a vevő az érvényes tanúsítvány meglétét, mint feltételhez kötheti. A tanúsított szervezet igény esetén azt is köteles biztosítani, hogy a vevő a szállítási, szolgáltatási szerződés megkötése előtt saját auditoraival átvizsgálja a szállító által bevezetett irányítási rendszer működését.

A minőségpolitika középpontjában a vevői elégedettség áll. A minőségirányítási rendszert úgy kell kialakítani, hogy az alkalmas legyen a vevői elégedettség folyamatos figyelemmel kísérésére, a vevői igények magas szintű kielégítése érdekében az elvárt, illetve előírt minőséget biztosító folyamatok állandó fejlesztésére (*ábra*).

A Földmérési és Távérzékelési Intézet felső vezetése 1997-ben, az Fttv. hatályba lépésének évében határozta el a saját szervezetére vonatkozó minőségirányítási rendszer kiépítését, bevezetését, és működtetését. A kiépített minőségirányítási rendszert akkreditált független szervezet által tanúsíttatta. Az első tanúsítás óta több tanúsítási ciklus telt el. A rendszer működtetése során folyamatosan figyelemmel kísérjük a minőségirányítási szabványokban, a szakmai tevékenységre vonatkozó jogszabályokban bekövetkező változásokat, és azokat beépítjük az irányítási rendszer dokumentumaiba. Az Intézet a kezelésében levő információs vagyoni felelős védelme, valamint az informatikai rendszereinek biztonságos üzemeltetése érdekében 2005. évben az arra vonatkozó ISO 27.001 jelű szabvány szerint külön információvédelmi irányítási rendszert épített ki és vezetett be. Az irányítás hatékonyságának növelése érdekében 2006-tól a minőségirányítási és az információvédelmi irányítási rendszerünket egyesítettük, és úgynevezett Integrált Minőségügyi és Információvédelmi Irányítási Rendszert (IMIR) alkalmazunk.

Az Intézet dolgozóit az irányítási rendszer bevezetését kezdetben fenntartásokkal, és bizonyos

A minőségirányítási rendszer folyamatos fejlesztése

értelemben bizalmatlansággal fogadták. Egyes dolgozók úgy élték meg, hogy a rendszer alkalmazása, különösen a többletadminisztrációval járó dokumentálási kötelezettség, valamint az auditokra fordított kapacitás elvonása az érdemi munkavégzéstől, a hatékonyság rovására megy. Ez a szemlélet az elmúlt 12 évben gyökeresen megváltozott. A rendszer létjogosultsága, illetve a folyamatos működtetés szükségessége a gyakorlatban egyértelműen beigazolódott. Az irányítási rendszer működése révén rendezettebbek lettek az adminisztrációs feladatok, nyilvántartások, eszközkezelési folyamatok. Segítségével hatékonyabban kísérhetők figyelemmel a tett intézkedések, és azok eredményei; és nyomon követhető a pénzügyi vagy egyéb okok miatt elmaradt, illetve elhalasztott intézkedések jövőbeni alakulása. A dolgozók felismerték, hogy a minőségirányítás nem a hibakeresés és a felelősségre vonás eszköze, hanem a folyamatok állandó fejlesztését, a jogszabályi előírások és a vevői igények magas szintű kielégítését szolgáló pozitív tevékenység. Ugyanakkor az Intézet vezetése számára egy független eszköz a folyamatok figyelemmel kísérése és állandó fejlesztése- valamint az irányítás területén.

A már hivatkozott vhr. 6 §-a az Fttv. 6. § (2) bekezdésében megjelölt központi földmérési szervezetként a Földmérési és Távérzékelési Intézetet jelöli ki. A 7. § (1) bekezdésének d) pontja alapján a FÖMI hatósági jogkörébe tartozik az állami

földmérési alaptérképek előállításával kapcsolatos *központi minőségbiztosítási feladatok* ellátása. A jogszabályi előírás alapján a FÖMI kidolgozta és a szakmai tevékenység felügyeletét ellátó minisztériumi főosztályhoz felterjesztette a földhivatalok ez irányú tevékenységére vonatkozó minőségirányítási kézikönyv tervezetét, és javasolta a rendszer bevezetésének elrendelését. Sajnálatos módon intézkedés nem történt. Természetesen egy esetleges bevezetés előtt a kidolgozott irányítási rendszert az ISO szabvány és a jogszabályok változásai miatt aktualizálni kell.

II.

A külső szervek szakfelügyeleti ellenőrzése

A szakfelügyeleti hatáskör alapja, az ellenőrzés célja, feladata

Az Fttv. 29. § (2) bekezdés a) pontja felhatalmazza a szakma ágazati irányításáért felelős minisztert – többek között – arra, hogy feladatkörében rendeltben szabályozza a földmérési és térképészeti szakfelügyelet tartalmát és rendjét, melyről a törvényi felhatalmazás alapján, a vhr. 9–11. §-ai tartalmaznak részletes rendelkezéseket.

A földmérési és térképészeti tevékenység összhangját és a szakmai követelmények

érvényesülését a szakigazgatási szervezetek a földmérési szakfelügyelet útján biztosítják. A szakfelügyeleti ellenőrzés körébe tartozik különösen:

- a) a földmérési és térképészeti tevékenység végzéséhez szükséges jogosultság,
- b) az Fttv. 16. §-ának (2) bekezdésében foglalt bejelentési és nyilvántartási kötelezettség teljesítésének,
- c) a jogszabályok, szabványok, szakmai szabályzatok betartásának,
- d) a minőségi követelmények biztosításának, illetve a munkák minőségtanúsításának (ideértve a minőségbiztosítási előírások betartását is),
- e) a földmérési adatok és az állami földmérési alaptérképek, valamint az ingatlan-nyilvántartási térképek, továbbá a földhivatali adatbázisból szolgáltatott adatok jogszerű felhasználására vonatkozó előírások betartásának ellenőrzése;
- f) a sajátos célú, bejelentésre kötelezett földmérési munkák nyilvántartása;
- g) az állami földmérési alaptérkép (a továbbiakban: alaptérkép) állami átvételi vizsgálata;
- h) az ingatlanrendező földmérői minősítéssel kapcsolatos eljárás során a szakmai véleményezés;
- i) indokolt esetben az ingatlanrendező földmérői minősítés visszavonásának kezdeményezése.

Több megye területén földmérési tevékenységet végző jogi személyek, jogi személyiséggel nem rendelkező gazdálkodó szervezetek és természetes személyek (a továbbiakban: földmérő szervezetek) szakfelügyeleti ellenőrzése a telephely szerint illetékes megyei földmérési szakfelügyelő hatáskörébe tartozik. Amennyiben a földmérő szervezetek telephelyükön kívül végeznek a szakfelügyeleti ellenőrzés hatálya alá tartozó munkát, az ellenőrzésbe a munkavégzés helye szerint illetékes megyei szakfelügyelő – megkeresés útján – bevonható.

A szakfelügyeleti tevékenység folyamata

A jogszabályban meghatározott szakfelügyeleti tevékenységet – a körzeti földhivatal eseti közreműködésével – a megyei földhivatal a megyei

földmérési szakfelügyelő útján látja el. A szakfelügyeleti ellenőrzés kiterjed a földmérési és térképészeti tevékenységet folytató, valamint az állami alapadatokat felhasználó jogi személyekre, a jogi személyiséggel nem rendelkező gazdálkodó szervezetekre és a természetes személyekre.

A megyei szakfelügyeleti hatósági ügyekben másodfokon a FÖMI jár el. A szakfelügyeletet ellátó szervezet az ellenőrzés alá vont szervezetet, illetve személyt az ellenőrzés során feltárt hibák kijavítására, illetve a hiányosságok megszüntetésére kötelezi, indokolt esetben szabálysértési eljárást kezdeményez. A megyei földhivatal a szakfelügyeleti tevékenységéről készített éves beszámoló jelentéseiről a FÖMI országos összesítést készít, valamint ellátja a földhivatalok szakfelügyeleti és minőségbiztosítási tevékenységének központi ellenőrzését. A FÖMI első fokú szakfelügyeleti ellenőrzést csak a miniszter által esetenként kijelölt jogi személyre, jogi személyiséggel nem rendelkező gazdálkodó szervezetre, továbbá természetes személyre kiterjedően végez. A FÖMI által ellátott első fokú szakfelügyeleti hatósági ügyekben másodfokon a szakminiszter jár el.

Mint láthatjuk, szakterületünkön a szakfelügyeleti tevékenység közvetlenül kapcsolódik a minőségbiztosításhoz. Amíg a szervezet vezetése által elhatározott minőségirányítás hatásköre kizárólag a szervezeten belül folyó tevékenységre terjed ki, addig a hivatkozott jogszabályi felhatalmazás alapján a szakfelügyeleti hatáskörrel rendelkező hatóságok, a földhivatalok és a FÖMI – e feladatkörükben – külső szervezeteknél jogosultak ellenőrzéseket végezni. A jogalkotó ezt a hatáskört a szakma ágazati érdekeinek védelmében biztosítja.

A szakfelügyeleti ellenőrzés végrehajtása külső szerveknél

A külső szervek által végzett földmérési és térképészeti tevékenység termékeinek minőségét a szakfelügyeleti hatóság abban az esetben ellenőrzi, ha a munka során állami alapadat keletkezik, vagy módosul. A vonatkozó jogszabályban előírt minőség ellenőrzése (biztosítása) a záradékolás, mint hatósági eljárás keretében realizálódik, melynek során a vizsgálat a tényleges minőség szűrőpróbaszerű

ellenőrzése mellett az ugyancsak jogszabályban előírt belső vizsgálat meglétére és a minőség tanúsításának megfeleléségre is kiterjed.

Amennyiben a sajátos célú földmérési és térképészeti tevékenység során nem keletkezik, illetve nem módosul állami alapadatnak minősülő tartalom, a termék, illetve szolgáltatás minőségének megfelelése elsősorban a vevői igényektől függ. A termék, illetve a szolgáltatás megfelelő minőségét, illetve annak kötelezően előírt tanúsítását a vevő, illetve megbízottja jogosult ellenőrizni, és a díjfizetést ennek megfeleléséhez, mint feltételhez kötni.

A munkák műszaki összhangjának, rendeltetésszerű használatra való alkalmasságának biztosítása céljából, meghatározott földmérési és térképészeti tevékenység végzéséhez a jogszabály előírja a munkaterületre vonatkozóan, a meglévő állami alapadatok kötelező felhasználását. Az állami alapadatok jogszerűen kizárólag a földmérési és térképészeti szakigazgatási szervezetektől, az adatgazdától szerezhetők be. Az állami földmérési és térképészeti alapadatok felhasználásáért külön jogszabályban meghatározott igazgatási szolgáltatási díjat kell fizetni. Az igazgatási szolgáltatási díj nem azonos a szolgáltatott adat ellenértékével, megfizetése révén a felhasználó nem szerzi meg az adat tulajdonjogát, és a felette való korlátlan rendelkezés jogát. Az igazgatási szolgáltatási díj az igényelt adat egyszeri, egy munkában történő felhasználásának jogát tartalmazza. Ismételt felhasználás esetén a díjat ismételt meg kell fizetni. Folyamatos használat (például folyamatosan működő adatbázisba való beépítés) esetén a felhasználó az adatszolgáltató szervvel a fizetési feltételekre, és az esetleges időközi változások követésére is kiterjedő felhasználói szerződést köteles kötni. Amennyiben a felhasználó állami alapadatokat tartalmazó úgynevezett értéknövelt terméket állít elő, és azt forgalmazza, ennek feltételeit szintén felhasználói szerződésben kell rögzíteni. Nagyon fontos szabály, hogy a felhasználó az igénybe vett állami alapadat harmadik személy részére történő továbbforgalmazására nem jogosult. Állami földmérési és térképészeti alapadatok ugyanis csak az adatgazdától szerezhetők be jogszerűen.

Köztudott, hogy a földmérési és térképészeti szakigazgatási szervezetek önfinanszírozó gazdálkodást folytatnak. Ezért a szakmapolitikai (a munkák műszaki összhangjának biztosítására irányuló) érdekeken túlmenően, az állami földmérési és térképészeti alapadatok jogszerű felhasználásához nagyon fontos ágazati érdek is fűződik. A vhr. hivatkozott rendelkezése alapján a földmérési és térképészeti szakigazgatási szervezetek szakfelügyeleti ellenőrzési hatósági jogköre nem csak a földmérési és térképészeti tevékenységet végző, hanem az állami alapadatokat *felhasználó* szervezetekre is kiterjed.

A földmérési adatok és az állami földmérési alap térképek, valamint az ingatlan-nyilvántartási térképek, továbbá a földhivatali adatbázisból szolgáltatott adatok jogszerű felhasználására vonatkozó előírások betartását a szakfelügyeleti hatáskörrel rendelkező szervezetek illetékességi területükön bármely jogi személynél, jogi személyiséggel nem rendelkező gazdálkodó szervezetnél, illetve természetes személynél ellenőrizhetik. Az ellenőrzés történhet szűrőpróba szerűen, vagy bármely forrásból származó információ alapján célirányosan. A szakfelügyeleti ellenőrzés a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. (a továbbiakban: Ket.) törvény hatálya alá tartozó hatósági eljárás. Az ellenőrzés során a hatóság az ügyféltől jogszabályban, személyes adatok tekintetében törvényben meghatározott adatok szolgáltatását, iratok bemutatását kérheti, és egyéb tájékoztatást kérhet, vagy helyszíni ellenőrzést tarthat. A vizsgálat alá vont szervezet vagy személy telephelyén (irodájában) végzett ellenőrzés helyszíni ellenőrzésnek minősül. Helyszíni ellenőrzést a hatóság ügyintézője, a hatóság által kirendelt szakértő, illetve jogszabály alapján erre felhatalmazott más személy végezhet, aki ellenőrzési jogosultságát az ellenőrzés során köteles igazolni. Földmérési és térképészeti szakfelügyeleti ellenőrzést végző, arra jogosult személyeket a szervezet vezetője megbízólevéllel látja el. Az ügyfelet a helyszíni ellenőrzésről – törvényben meghatározott kivételektől eltekintve – előzetesen értesíteni kell. A helyszíni ellenőrzés során, a helyszíni ellenőrzést végző személy – a hatásköre gyakorlásának keretei között – az ellenőrzéshez szükséges területre, építménybe beléphet.

Ott az ellenőrzés tárgyával összefüggő bármely iratot, tárgyat, vagy munkafolyamatot megvizsgálhat, az ügyféltől, vagy képviselőjétől, továbbá a helyszínen tartózkodó bármely személytől adatot, illetve tájékoztatást kérhet, nyilatkozattételre szólíthatja fel, kép- illetve hangfelvételt készíthet, mintavételt végezhet, továbbá egyéb bizonyítást folytathat le. Fontos iratokat lefoglalhat, másolatot készíthet, A hatóság a helyszíni ellenőrzésről az annak során tett megállapításokról, a lefoglalásról, és az ügyfél által tett nyilatkozatról jegyzőkönyvet készít, melyben tételesen rögzíti a lefoglalt iratokat és tárgyi bizonyítékokat. A jegyzőkönyv egy példányát a helyszínen az ügyfél részére át kell adni, vagy az ellenőrzés befejezésétől számított öt munkanapon belül részére meg kell küldeni.

Amennyiben a szakfelügyeleti hatóság megállapítja, hogy a vizsgálat alá vont szervezet, vagy személy a birtokában levő, már felhasznált vagy fel nem használt földmérési adat, állami földmérési alaptérkép, ingatlan-nyilvántartási térkép, továbbá a földhivatali adatbázisból származó adat eredetét, jogszerű igénybe vételét hitelérdemlően (azonosításra alkalmas számlával, átvételi jegyzékkel, digitális adathordozó kísérő bizonylatával, stb.) nem tudja igazolni, a szakfelügyeleti ellenőrzésről készített jegyzőkönyvben megállapítja a jogosulatlan adatfelhasználást. Jogosulatlan adatfelhasználás megállapítása esetén az ügyfél, az igazgatási szolgáltatási díj utólagos megfizetésére, illetve a már részletezett esetekben a felhasználási szerződés utólagos megkötésére kötelezhető. Ennek eredménytelensége esetén szabálysértési eljárás kezdeményezésének van helye.

Summary

Quality Assurance, Quality Management, and Supervision at External Organizations

Ministerial order provides that creation of geodata have to meet the quality assurance standards and a suitable management system shall be used at the surveyor organizations. The study presents the general concepts of quality management, and then outlines the management system developed at Budapest Institute of Geodesy, Cartography and Remote Sensing and describes its practical application experiences.

In the second part the author describes the supervising system of surveying and mapping works, and describes the tasks related to the control of legal use of geodata, and reports the related experiences.

Dr. Forgács Zoltán
osztályvezető

FÖMI
forgacs.zoltan@fomi.hu

Tájékoztatjuk kedves olvasóinkat,
hogy a Magyar Földmérési,
Térképészeti és Távérzékelési Társaság
programjairól, híreiről
rendszeresen tájékozódhatnak honlapunkon is.

www.mfttt.hu

MFTTT vezetőség

